

VIŠJA MATEMATIKA IN VOLITVE

TONE GORJUP

Na Dolenjskem so pred tedni ali bolje meseci začeli postavljati na noge partijo. Nekateri stari partijski kadri so namreč ugotovili, da je prišlo na vrh preveč ciganov. Da ne bo pomote, gre za cigane, ne za Rome, ki jih na Dolenjskem sicer ne manjka. Treba je postaviti partijo, ki bo mogočna kot včasih, saj ljudje ciganom ne morejo več zaupati. V dobrih starih partijskih časih so veljala stroga pravila, pa čeprav so se jih eni morali držati, drugi pa so se ravnali po višjih pravilih, ki so navadnim ljudem ostala prikrita. Zdaj pa bi želeli nekateri kar preveč očitno ociganiti druge.

V zlatih partijskih časih, pravzaprav že veliko prej smo se o tem učili tudi v šoli. Za zapovedane praznike, ko so bile obvezne rdeče rutice, smo brali in poslušali poučne pripovedi o delavstvu, socialistih, o borbi in podobno... Brali smo tudi pripoved o višji matematiki. Kdo ne bi želel vedeti, kaj je to višja matematika. Tudi koroški deček je z zanimanjem poslušal gozdnega delavca, ki je meril hlode in narekoval očetu. Ta je ponavljal številko za številko, zapisoval pa nekaj drugega. Brez večjih težav je prišel do nove vrednosti. Deček se je zaman trudil, da bi odkril skrivnost teh izračunov. To je bila višja matematika, ki je še ni mogel razumeti. Odrasel je, doživel marsikaj, se sprehajal po Parizu z drugimi preroki nove družbe, medtem ko so se navadni tovariši borili na Iberskem polotoku. Po uspešno izpeljani revoluciji, ko je napočil socializem, še vedno ni mogel razumeti višje matematike. Takrat je že spoznal, da očetova višja matematika po njegovem ni bila najbolj poštena. Sam se je zavzel za nekatere reveže, saj je bil prepričan, da so v novem redu vsi enaki. Spet so mu razložili, da ne razume višje matematike in ga poslali na prežihovino. Na srečo ga je kmalu pobralo, saj bi imel drugače težave s partijsko inkvizicijo.

Višjo matematiko poznamo tudi danes, saj predstavlja pomembno orodje pri vodenju politike in gospodarstva. Nedavno tega se je prvi matematik v državi razhudil na ogledalo, ki ga je Koalicija Slovenija nastavila vladi. Najbolj kritičen je bil do števil in diagramov. Pisce je nadrl kot bruce, ki zagotovo ne bodo dočakali vpisa v drugi letnik. Kaj hočeš, ne razumejo višje matematike.

Višja matematika vpliva tudi na merjenje brezposelnosti. Ministrstvo za delo uporablja med drugim metodologijo svetovne organizacije za delo, vendar prisega na domačo meritev registrirane brezposelnosti. Tako nikoli ne vemo, koliko je brezposelnih, saj tako kot avtomobili niso vsi registrirani, pa čeprav imajo tablice. Tu nastopi še ena veja višje matematike. Imamo prikrito brezposelnost in izbrisane brezposelne. Nekaj podobnega poznamo pri proračunu in celo v šolstvu.

V zadnjih mesecih se je nasploh izkazalo, da z višjo matematiko ne moreš pokriti vsega, kar bi želel. Zatika se predvsem na mednarodni ravni. Tako je v nasprotju z domačimi strokovnjaki v začetku maja mednarodni inštitut za razvoj menedžmenta ugotovil, da je Slovenija na lestvici konkurenčnosti vidno padla. Ko je ta ustanova navedla še razloge za nižjo konkurenčnost, je domača partija izjavila, da gre za neko nepomembno mednarodno ustanovo, ki premalo pozna naše razmere. Prvi teden v avgustu je nemška Deka-Bank objavila podatek, da je Slovenija za vlagatelje najmanj privlačna novinka v evropski povezavi. Tovrstne ugotovitve, še zlasti če jih sliši tudi domača javnost, niso najbolj v skladu z višjo matematiko vladnih mož.

Vse to pa v tem trenutku sploh ni pomembno. Glede na bližajoče volitve je treba na novo postaviti partijo. Še prej pa poskrbeti za cigane. Včasih so za posebne priložnosti z ljubljanskih ulic umaknili berače. Zdaj so na vrsti cigani, vsaj za nekaj časa. Verjetno jih je v Ljubljani največ, so pa tudi drugod. To so vsi tisti, ki so premalo pazljivo uporabljali višjo matematiko, in preveč očitno ociganili sicer pohlevne volilce. Na Dolenjskem so jih nekaj že poslali v rezervne službe, drugod pa tudi ne bodo prav dolgo čakali. Sicer bodo ociganjeni volilci iz SIB banke, Zbilškega gaja, Oriona in vrste drugih ciganskih poslov spregledali. Partijski vrh skoraj vsak dan govori o kakem strokovno in poslovno zelo škodljivem dejanju. Krivcev seveda ni. Le cigani se previdno umikajo na varno in čakajo na novo priložnost.

Radio Ognjišče

Zakon o javni rabi slovenščine

S petkom, 20. avgusta je začel veljati zakon o javni rabi slovenščine, ki ga je Državni zbor (parlament) sprejel 15. julija. Zakon uvodoma določa, da mora v slovenščini potekati govorno in pisno sporazumevanje na vseh področjih javnega življenja v Sloveniji.

Izjema so območja, kjer je poleg slovenščine uradni jezik še italijanščina ali madžarščina ter primeri, ko za Slovenijo zavezujoče mednarodne pogodbe posebej dopuščajo tudi rabo drugih jezikov. Med drugim morajo v skladu z zakonom imeti ime v slovenščini vsi državni organi, organi lokalnih skupnosti, javni zavodi, javna podjetja ter druge osebe javnega prava ter politične stranke, v slovenščini pa mora biti tudi poimenovanje političnih funkcij, poklicev ter strokovnih in znanstvenih naslovov posameznikov.

V slovenščini morajo biti med

drugim napisani vsi splošni akti pravnih oseb zasebnega prava in fizičnih oseb, ki opravljajo registrirano dejavnost, s slovensko deklaracijo, navodili za uporabo in vsemi potrebnimi podatki pa morajo biti opremljena vsa živila, zdravila in fitofarmaceutska sredstva, določa zakon. V slovenščini morajo biti poimenovani tudi obrati, prodajalne, gostinski in drugi lokali ter poslovni prostori, firma oziroma ime pravnih oseb zasebnega prava ter fizičnih oseb, ki opravljajo registrirano dejavnost, pa se v sodni register vpiše le, če je v slovenskem jeziku, še določa zakon.

Javna obvestila, navodila, časniškarske konference, izjave za medije, oglaševanje, spletno predstavljanje in poimenovanje različnih javnih prireditelj so še nekatere stvari in dejavnosti, za katere zakon o javni rabi slovenščine predpisuje obvezno uporabo slovenskega jezika.

Zakon predvideva še inšpekcijski nadzor nad njegovim pravilnim izvajanjem. Inšpektor lahko z globo od 1,5 do 15 milijonov tolarjev kaznuje pravne osebe ali samostojne podjetnike, z globo od 10.000 do 300.000 tolarjev pa odgovorno osebo pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika. Globe bodo sicer nekoliko milejše v prehodnem obdobju, to je do 1. januarja 2005. V tem času bo kršitelj - pravna oseba kaznovana z denarno kaznijo od enega do deset milijonov tolarjev, posameznik v zvezi z opravljanjem dejavnosti s kaznijo od enega do pet milijonov tolarjev, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo med 150.000 in 500.000 tolarjev.

V roku dveh let po uveljavitvi zakona o javni rabi slovenščine mora vlada državnemu zboru predložiti tudi nacionalni program jezikovne politike, še določa zakon.

Sedaj še srebro in dva bron

Olimpijske igre v Atenah so ponovno prinesle veselje Slovcem, ko so njihovi predstavniki izbojevali nove medalje.

ČOP IN ŠPIK SREBRNA

Slovenska veslača Iztok Čop in Luka Špič sta na olimpijskih igrah v Atenah osvojila srebrno medaljo v dvojnem dvojcu. Zlato sta osvojila Francoza Vieilledent in Hardy.

Po dobrem štartu sta Italijana ušla najprej za polovico čolna, Francija je bila druga, Slovenija pa takoj za njo. V drugi četrtini je postalo jasno, da se bodo samo omenjene tri posadke borile za zmago. Italija je medtem prednost suvereno povišala na celo dolžino in napovedala nadaljevanje serije tekem brez poraza. Vsi ostali, v finalu je bilo tokrat kar sedem posadk, ker je Norveška uspela s protestom na fotofiniš, kjer naj bi v malem finalu zaostala za Češko, a to ni bilo razvidno, veslala sta še Američana in Estonca, pa so se v ozadju borili le za četrto mesto.

Takoj po polovici se je začel slovenski juriš: Čop in Špič

sta z napadom celo prehitela Francoza, a tudi svetovna prvaka Sevastien Vielledent in Adrien Hardy nista popuščala. Prednost Italijanov je kopnela in po treh četrtinah proge sta bila Francoza le še 37 stotink za Italijo, Blejca pa natančno sedem desetink. Ubijalski ritem se je nadaljeval in Rossano Galtarosso ter Alessio Sartori nista zdržala pritisaka posadk poleg njiju. Francija in Slovenija sta počasi zdrsnili mimo Italije, Francoza pa nista popustila niti za milimeter in na koncu sta se zasluženo veselila prvega mesta.

„Francoza sta nas vse presenetila. V finišu sva računala, da bova strla njun odpor, a sta bila v premočnem naletu in ušla. Mogoče bi v zadnjih 10 zavesljajih lahko šla še hitreje, a uvrstitve ne bi spremenila. Zadovoljna sva, da sva prehitela Italijana, mislim pa, da oboji nismo pričakovali Francije na prvem mestu. Dala sva vse od sebe, tekma je bila zelo težka, ker se je obrnil veter, pa tudi nekoliko daljša,“ je izjavil Čop.

ŽBOGAR BRONAST

Slovenski jadralca Vasilij Žbogar je osvojil tretjo slovensko medaljo na olimpijskih igrah v Atenah. Naslov olimpijskega prvaka je pripadel Brazilcu Robertu Scheidtu, srebro pa Avstrijcu Andreasu Geritzerju.

Slovenski olimpijec, bivši evropski prvak, se je v zadnji etapi, ki jo je tudi prenašala televizija, odločil za nekoliko tvegano taktiko - pokrivanje Britanca Paula Goodisona, edinega resnega tekmeca za bronasto medaljo. Do drugega obrata mu je to dobro uspelo, ko pa sta obrnila tretjič, je bil Britanec že pred njim. „Vse se mi je v trenutku podrlo, ko sem videl, da je Britanec pred menoj,“ je po dirki pojasnil Žbogar. Toda odločil se je za pravo taktiko. „Na desni strani so nad regatnim poljem krožili helikopterji in Britanec je verjetno mislil, da bo dobil nekaj dodatnega vetra. Jaz pa sem tu veliko treniral in vedel, da popoldan veter potegne po levi strani.“ In res. Žbogar je na naslednji boji obrnil pred Britancem in ga do konca regate ni več izpustil predse. Osvojil je 13. mesto, Britanec 17., tako da ga je v skupnem seštevku prehitel za 5 točk.

TUDI JOLA BRONASTA

Jolanda Čeplak pa je v ponedeljek 23. v popoldanskih urah, v teku na 800 m Sloveniji priborila tretjo bronasto odličje na teh olimpijskih igrah in skupno četrto medaljo za Slovenijo.

Olimpijska zmagovalka je po razburljivem teku in predvsem finišu postala Britanka Kelly Holmes, srebro je po fotofinišu pristalo v rokah Maročanke Hasne Benhasi, tretji bron za Slovenijo v Atenah pa je s časom 1:56,43 pritekla slovenska rekorderka Jolanda Čeplak.

Do sedaj največja tekmica Velenjčanke, Mozambičanka Maria de Lurdes Mutola, je ostala brez olimpijske medalje in končala na četrtem mestu.

GLEJ...

RAZSTAVA SLOVENSKE ARHITEKTURE.. 2

35. PEVSKO GLASBENI VEČER 3

RECEPTI MIRE ECKERJEVE 4

NOVI SVETOVNI RED 4

V tej številki pričenjamo z objavo globoke analize razvoja, ki pelje svet v smeri novega svetovnega totalitarizma. Članek izpod peresa dr. Marka Kremžarja

Razstava sodobne slovenske arhitekture v Buenos Airesu

„SIX:PACK — SODOBNA SLOVENSKA ARHITEKTURA IN PERSPEKTIVE OBLIKOVANJA“

v Kulturnem centru Recoleta

Veleplosništvo Republike Slovenije organizira razstavo sodobne slovenske arhitekture šestih mladih slovenskih arhitekturnih praks z naslovom „SIX:PACK- SODOBNA SLOVEN-

Razstava v Rimu v letu 2003

SKA ARHITEKTURA IN PERSPEKTIVE OBLIKOVANJA“ (SIX:PACK — arquitectura contemporánea eslovena y DESIGN PERSPECTIVES — diseño esloveno contemporáneo, video presentación de 9 productos innovadores).

Otvoritev razstave bo v petek, 3. septembra 2004 ob 19. uri v dvoranah 1 in 2 Kulturnega centra Recoleta, Junín 1930, Buenos Aires.

Razstava bo na ogled do 26. septembra 2004.

SIXPACK je naslov mednarodne potujoče razstave, ki predstavlja 6 mladih slovenskih arhitekturnih praks. Namen razstave je pokazati kratak, a natančen prerez dela teh 6 arhitektur-

nih birojev, ki trenutno delujejo v Sloveniji in so v zadnjih nekaj letih pritegnili precej medijske pozornosti, tako lokalno kot mednarodno. Vsi si delijo mednarodno izkušnjo, saj so pred ustanovitvijo birojev v Sloveniji svoje znanje dopolnjevali v različnih arhitekturnih centrih - Architectural Association, London, Berlage Institute, Rotterdam in UCLA, Los Angeles.

SIXPACK so:

Bevk Perovič arhitekti (Matija Bevk, Vasa Perovič)

Dekleva Gregorič arhitekti (Aljoša Dekleva, Tina Gregorič)

Elastik (Mika Cimolini, Igor Kebel)

Machtig Vrhunc Arhitekti (Tomaž Machtig, Urša Vrhunc)

Ofis architects (Rok Oman, Špela Videčnik)

Sadar Vuga Arhitekti (Jurij Sadar, Boštjan Vuga)

Organizacija: Galerija DESSA, Ljubljana v sodelovanju z Veleplosništvom republike Slovenije v Buenos Airesu, s pobudo in podporo Ministrstva za kulturo RS in Ministrstva za zunanje zadeve RS.

Razstava je bila novembra 2003 v Genovi, decembra 2003 v Rimu, februarja 2004 v Firencih, marca na Architectural Association v Londonu, 6. maja 2004 pa je bila otvoritev razstave v Dublinu na The Royal Institute of Architects.

V sklopu razstave je izšel tudi obširen katalog z naslovom SIXPACK - CONTEMPORARY SLOVENIAN ARCHITECTURE. Vključuje arhitekturna dela omenjenih praks in tekste slovenskih in mednarodnih arhitekturnih kritikov (Andrej Hrausky, Neil Leach, Stojan Pelko, Ilka in Andreas Ruby, Roemer van Toorn).

Eden izmed projektov Machtig Vrhunc

Za čiste račune

Organizatorjem volilne kampanje pred volitvami v državni zbor se je v četrtek, 19. avgusta iztek čas za odprtje posebnih računov. Kot določa zakon o volilni kampanji, mora namreč organizator volilne kampanje vsake stranke v Sloveniji najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja odpreti poseben račun z oznako „za volilno kampanjo“ in pri tem navesti tudi volitve, za katere organizira kampanjo. Prav tako se isti dan iztek tudi rok, do katerega morajo javna glasila določiti in objaviti pravila za izražbo programskega časa oziroma časopisnega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov.

Zakon o volilni kampanji določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje mora organizator volilne kampanje poravnati izključno iz tega računa, ki ga je organizator volilne kampanje dolžan zapreti najkasneje v treh mesecih po dnevu glasovanja.

Zakon o volilni kampanji tudi določa, da morajo organizatorji volilnih kampanj enajsti dan pred dnem glasovanja, torej 22. septembra, državnemu zboru predložiti vmesno poročilo

o financiranju volilne kampanje. Vmesno poročilo med drugim vsebuje podatke o višini zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo. Vmesno poročilo mora vsebovati tudi podatke o prispevkih organizatorju volilne kampanje, ki presega trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Sloveniji po statističnih podatkih za to leto. Prav tako pa morajo navesti tudi podatke o posojilih, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, če višina odobrenega posojila presega trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Sloveniji, ter podatke o odloženih plačilih organizatorju volilne kampanje. Končno finančno poročilo o volilni kampanji pa morajo organizatorji volilne kampanje državnemu zboru in računskemu sodišču predložiti v tridesetih dneh po dnevu glasovanja.

Skladno z omenjenim zakonom morajo javna glasila zagotavljati enakopravnost kandidatov ter političnih strank in drugih predlagateljev kandidatov pri predstavitvi kandidatov in njihovih programov. Informativno-politična javna glasila, ki so pretežno v javni lasti, morajo vsem organizatorjem volilne kampanje zagotoviti enake pogoje za objavljanje volilnih propagandnih sporočil. Zagrožena kazen za tiste medije, ki omenjenih pravil za izražbo programskega časa oziroma časopis-

Zbor za Republiko

V Kopru je 17. avgusta potekala zadnja predvolilna tribuna Zbora za Republiko z naslovom „Narod v nacionalni državi: za Slovenijo enakih možnosti“. S tem se je končala vrsta razprav o nacionalnih interesih, ki jih je pripravila omenjena pobuda.

Koprski tribuna je privabila dobrih 300 udeležencev. Peter Jambrek je v uvodnem nastopu poudaril, da je mimo časa nenačelnih koalicij in bolj ali manj prikritih goljufij volivcev. Dodal je, da mora Slovenija urediti svojo strankarsko parlamentarno demokracijo po vzoru evropskih demokracij z močnimi koalicijami in opozicijami.

Tudi drugi govorniki so se strinjali, da je čas za spremembe in da Slovenija potrebuje novo energijo ter nova politična jadra. Na tribuni so se med drugim dotaknili tudi odnosov med Slovenijo in Hrvaško, meje na morju, ustanavljanja evroregije ter položaja Slovenije znotraj Evropske unije. Glede odnosov z južno sosedo je Dimitrij Rupel vladi za reševanje vprašanja meja med državama predlagal ustanovitev mešane slovensko-hrvaške komisije, sestavljene iz pravnikov in zgodovinarjev, ki bodo pregledovali zgodovino držav med leti 1918 in 1992. Predlog je podprl tudi Janez Janša. Janez Podobnik pa je poudaril, da so meje na morju in celovitost Piranskega zaliva ter prost dostop na odprto morje naša zgodovinska, formalno-pravna in moralna pravica. Slovenija mora zato vztrajati pri teh dejstvih, ki vključujejo tudi ustrezno mejo na kopnem.

Janša je v nadaljevanju razprave poudaril, da bi bilo treba Slovenijo sprostiti, saj brez tega v prihodnje ne bo zaživel. Po njegovih besedah je treba sprostiti šolski sistem, gospodarstvo in medijski prostor. Govorniki na tribuni so večkrat poudarili tudi pomen ustanavljanja evroregije, ki jo je že pred časom predlagal predsednik deželne vlade furlanije Julijske Krajine Ricardo Illy. Po Ruplovih besedah je za Slovenijo sprejemljiva le, če bo imela naša država v njej osrednjo vlogo. Jambrek pa je poudaril, da je najpomembnejše, da je v evroregijo vključena vsa Slovenija. Zbor za republiko je s to javno tribuno zaključil svoje potovanje po slovenskih mestih. Septembra bodo člani pobude pripravili shod v Ljubljani. Z delom pa bodo nadaljevali tudi po jesenskih volitvah.

nega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov ne bodo pravočasno objavili oziroma ne bodo v

celoti spoštovali zakonskih določb, je najmanj 200.000 tolarjev, za odgovorno osebo pa še najmanj 20.000 tolarjev.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vprašanje varnosti je znova postalo najbolj žgoč problem sedanje Argentine. Ni zato, ker bi se položaj sploh kaj spremenil, temveč ker vlada spoznava, da najbolj trpi na priljubljenosti in ugledu predvsem zaradi stanja na tem področju.

Politizacija se večja. Za ta četrtek je bila napovedana nova manifestacija pred parlamentom. Kot prejšnja pot, jo je sklical Juan Carlos Blumberg, oče ugrabljenega in ubitega Axela. Vlada se je na vse načine trudila, da bi do tega izraza ljudske nejevolje ne prišlo. Pretekli teden so v parlamentu tudi izglasovali zakon, ki omogoča, da se razne kazni združijo, s čimer se najvišja doba zapora poveča z dosedanjih 25 na 50 let. Potem so še izjavili, da so s tem ugodili „skoraj vsem zahtevam“, ki jih je Blumberg predstavil v teku prve manifestacije.

Od aprila do avgusta. Prejšnja manifestacija meseca aprila je bila po številu udeležencev največja v dobi od predvolilnih manifestacij leta 1983 pa do danes. Težko, da bi sedanja imela isti obseg. A jasno je tudi, da je tudi vsebina drugačna. Vlada sama je poskrbela, da se je vprašanje politiziralo. Ko je notranji minister pred dnevi napadel srednji sloj, češ da „spoznajo bolečino kadar njih same zadene“, je postavil pregrado med vlado in družbo. Res je sicer, da tudi na tem področju obstojajo socialne razlike. Kadar se govori o ukrepih proti raznim zločinom, ima vlada na vidiku predvsem severni del Velikega Buenos Airesa. Tam se dogajajo najbolj zveneče ugrabitve in od tam prihajajo najbolj glasne kritike. Nevarnost pa je razpasena povsod in stanje je po številu zločinov verjetno hujše na zahodu in na jugu, le da je ta del prebivalstva revnejši in politično ter medijsko nima iste moči, kot na severu. A to bistva ne spremeni.

Ukrepi in neznanje. Lahko se vprašamo tudi, kaj se je spremenilo od aprila do danes. Kaj malo. Vlada je medtem napovedala vrsto ukrepov. Na področje so poslali tudi nove oddelke žandarmerije in rečne policije (Prefectura). Ustanovili so koordinacijske odbore, napovedali nove formacije varnostnih organov. A dejstvo je, da se ugrabitve nemočno nadaljujejo, da skoraj nobenega teh zločinov niso razčistili, ne prijeli krivcev, ne zaplenili denarja odkupnin. Potem, ko so žrtve po plačilu odkupnin izpuščene, je vrsta objav o aretacijah domnevnih krivcev, a končno se izkaže, da je vse neuspešno. Tudi sedaj, v bližini nove manifestacije, vlada napoveduje razne ukrepe, o katerih uspešnosti upravičeno dvomi prebivalstvo.

Pod novo oznako. Vpra-

šanje varnosti je bilo zadnje čase na skrbi ministrstva za pravosodje. Ta je bil eden razlogov, zakaj je padel minister Beliz. Sedaj pa je s posebnim dekretom celotno področje varnosti znova v sklopu notranjega ministrstva in pod direktnim predsednikovim nadzorom. To je jasen dokaz, kako Kirchnerja skrbi to vprašanje in kaj mu ugled in priljubljenost pomenita. V tem sklopu so ustanovili tudi enotni register za podatke o ugrabitvah. V provinci Buenos Aires pa so ustvarili sto novih mest za tožilce, da pospešijo sodne postopke. Vse to v neposredni bližini napovedane manifestacije. Guverner province Buenos Aires je ob tem izjavil, da se „zločinci ne bojijo shoda“. Res je, shoda se boji le vlada. Zločinci se pa tudi vlade ne bojijo.

Druga fronta. Težave na področju varnosti pa niso vzrok, da bi zamrznilo delovanje na političnem odru. Nasprotno, kolikor bolj se bliža doba volitev, bolj mrzlično se vlada pripravlja. Glavna pozornost je osredotočena v prestolnem mestu in delno v provinci Buenos Aires. Provinca jih ne skrbi toliko. V povezavi z Duhaldejem je zmaga zagotovljena. Še več, da bo mera polna, bo zelo verjetno predsednikova žena na čelu seznama poslanskih kandidatov. Njena priljubljenost lahko pritegne tudi neodvisne glasove in zagotovi ogromno število poslancev (v provinci jih bodo volili kar 35). Prestolnica je bolj zapletena. Tukaj prednjači Elisa Carrió. Se v vladi bojuje, da bi lahko premagala celo Cristino Kirchner? Niti ne, a priznajo, da bi medla zmaga (kakih 30% glasov) izženela enako kot poraz. Tega pa si ne vlada ne gospa Kristina ne moreta privoščiti. V prestolnici bo peronizem izvedel normalizacijo (je interveniran) in notranje volitve. Predviden datum je 23. novembra, ko bodo volili tudi v peronizmu province Buenos Aires, kot predhodni korak do ustoličenja Kirchnerja kot predsednika stranke.

Gospodarska vprašanja. Na gospodarskem področju tudi ni miru. Razmerje z Mednarodnim denarnim skladom (FMI) se je zapletlo. Ker ni bilo soglasja za potrditev dosege ciljev preteklega trimesca, dogovora sploh ne bo. Argentina je sklenila, da svoje obveznosti plača iz devizne rezerve, kar so v Skladu pozitivno sprejeli. Te dni pride Buenos Aires novi predsednik mednarodne ustanove, Španec Rodrigo de Rato. Pogovor bo potekal direktno s Kirchnerjem, da se najde nek izhod za srednjeročno obdobje. Sicer pa ostaja nenehno odprto vprašanje zunanjega privatnega dolga. To pa je svojevrstna povest — brez konca.

SLOVENCİ V ARGENTINI

35. PEVSKO
GLASBENI VEČER

Edinstvenost človeka je najpomembnejša značilnost, ki jo vsak izmed nas ima. Odločitve v življenju, značaj, nadarjenost za to ali ono in poklic, ki si ga sami izberemo, sestavljajo našo istovetnost. Umetništvo je poseben dar, dar ki najbolj odgovarja čustvom. Oder za umetnika pomeni posebni košček sveta, kjer naj pokaže in dokaže znanje ter deli s tujimi ljudi ljubezen do izbrane umetnine. Letos so se 14. avgusta, kot že 35 let, zbrali v Slovenski hiši mladi umetniki glasbe.

Otroški zbor Zarja mladosti

Zanimiva se nam je zdela zamisel, da je besedilo slonelo na ideji, da je oder oseba, ki misli, čuti in sodeluje. Duh slovenskega odra, v glasu Danija Kocmurja, in napovedovalka večera, Andrejka Zupanc, sta predstavljala točke festivala.

Otroci pevskega zbora „Zarja mladosti“ pod vodstvom prof. Marjane Jelenc, so odprli večer. V spremstvu prof. Lučke Marinček Kastelic na klavirju in Saške Ayerbe Rant na prečni flauti, so zapeli „Zvonček“, „Lastovičke“ in „Slovenski nagelj“.

Sledili sta Silvija Žnidar na prečni flauti in Saši Podržaj na klavirju. Njun repertoar so sestavljale Mozartovi „Allegro Köchel, Vers. N°3“ in „Gavotte“, Mendelssohnova „Andante“ ter Sinatrova svetovno znana „My way“.

Skupina B.A. Blues je zvesta rock'n rollu zaigrala „The first love“, „Blowing in the wind“ in Smolarjevo „Ta-ga-da“.

Skupina B. A. Blues

Nato sta stopila na oder Luka Somoza Osterc in Silvina Bouille. Zapela sta „Cinque, dieci...“ („Le nozze di Figaro“), „La ci darem la mano“ („Don Giovanni“) in slovensko narodno „Bratci veseli vsi“. Na klavirju ju je spremljal Carlos Britez.

Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar se je za to priložnost naučil slovensko „Štirje fantje špilajo“, argentinski tango „Volver“

Mešani pevski zbor San Justo

in negro spiritual „Ride the chariot“.

Za zaključek prvega dela je stopil pred publiko Toni Podržaj in na kitaro zaigral „Minuet“ in „Sons de Carrilhoes“.

Občinstvo se je po odmoru zopet posedlo v dvorano. Zastor se je odprl in prišla je na vrsto skupina Baruc. Zapeli so lastni pesmi „Atrapado“ in „Hay que luchar“. Za to priložnost so se naučili akorde slovenskih otroških pesmi, ki jih je zapela publika.

Nato je Tatjana Gričar sedla za orgle in zaigrala „Air“ in „Los siete magníficos“.

Lepo presenečenje je bila skupina mladih muzikantov pod imenom Charlies T.: Marko, Pavel, Boris, Kristina in Marjan Mehle so zapeli v izvrstni angleščini „Dixieland Delight“ in „Against the wind“ ter Šifrerjevo „Hiti počasi“. Marko Štrubelj je pogumno stopil na oder, da bi zapel

Skupina Baruc

„La era de las catedrales“ in „Luna“ („Notre Dame de Paris“) ter Mežkovo „Julija“.

Prišli sta na vrsto Marjanka Ayerbe Rant na čelu in Saši Podržaj na klavirju. Zaigrali sta narodno „Marko skače“, Bachovo „March in G“ in Maraisovo „Two old French dances, Lâgrèable“.

Jermanovi so znani v naši skupnosti po nežnosti njihovih glasov in talentu za glasbo. To sta tudi potrdili

Skupina Charlies T.

Magdalena in Marjana, v spremstvu Tomaža na kitari, ko sta zapeli „Hoy“, „Ti si ta luč sveta“, „Better your heart than mine“ in „A new day has come“.

Večer je hitro minil. Prišel je trenutek zahvale vsem

Naše romanje v Lourdes

Prav na praznik Vnebovzetja Device Marije, ko je sveti oče Janez Pavel II romal v Lurd v Franciji, smo tudi Slovenci romali v naš argentinski Lourdes v Santos Lugares. K lurški Materi Božji romamo Slovenci že mnogo let. Letos smo se zbrali v spodnji cerkvi romarskega svetišča. Ob vходу smo prejeli spominske podobice z molitvijo za uspeh 10. evharističnega kongresa v Argentini.

V cerkvi smo najprej molili rožni venec, nato pa peli litanije Matere Božje. Sledila je romarska maša, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, dr. Jure Rode. Somaševala sta dr. Mirko Gogala in g. Marjan Vid-

mar, ki je tudi pridigal. Govoril je o Mariji in sicer o njeni popolni predanosti božji volji, tudi v trenutkih, ko ji še ni bilo jasno, kaj to pomeni. Z besedami: „Glej, dekla sem Gospodova“, je sprejela božje materinstvo in spremljala Jezusa vse življenje do smrti na Križu.

Slovesnost romanja je povzdignilo mogočo ljudsko petje, ki ga je vodila priložnostna skupina pevcev. Na orglah je spremljal petje lic. Janez Žnidar. Med romanjem je bila priložnost za sveto spoved. Veliko število rojakov pa je prejelo sveto obhajilo.

S prelepo pesmijo „Marija skoz življenje“ smo zaključili naše letno lurško romanje.

Jermanovi nastopajo

tistim, ki so pomagali pri izvedbi programa. Aplavza so bili deležni: Aleks Šuc s pomočniki za luči in zvok, Damijan Rozina za obdelavo programa, Cecilija Stanovnik in Tonči Pavlič za sceno, Vera Podržaj, Andrejka Zupanc ter Danijel Kocmur za zamisel in besedilo povezave in Tone Mizerit za lektoriranje in nasvete.

Da v neki emigraciji že tretja generacija sama pripravi in izvede tak večer pesmi, zasluži vso pohvalo. Saj so bile pomanjkljivosti - kje jih pa ni. A v organizacijo je bilo vložena mnogo truda, dela, idej in sanj, ki zaslužijo vso pohvalo.

Vsakoletno snidenje mladih glasbenih umetnikov je prišlo do konca. Večeru sta kraljevala petje in glasba. Zastor se je počasi zapiral in v dvorani je postala tema, a verjetno je naš slovenski oder pogrešal najljubšo pesem: Mladinsko himno. Morda se mu bodo prihodnje leto uresničile sanje in bo zopet slišal „Slovenska smo mladina...“, kot se za vsako mladinsko prireditev spodobi.

KA

Levo: Marjanka Ayerbe Rant in Saši Podržaj

Spodaj, od leve: Toni Podržaj; Tatjana Gričar; Silvija Žnidar in Saši Podržaj; Marko Štrubelj; Luka Somoza Osterc in Silvina Bouille.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ŠTEVILO ŠTORKELJ RASTE

Rezultati popisa bele štokrlje v Sloveniji kažejo, da število teh priljubljenih ptic pri nas ne upada. Vendar pa k temu bolj kot dobra reprodukcija domačih parov pripomore priseljevanje iz drugih populacij. Poleg tega raziskava kaže, da se širi tudi naseljitveno območje bele štokrlje v Sloveniji, in sicer proti jugu in zahodu.

POČITNICE NA KMETIH

S povečevanjem števila turističnih kmetij v Sloveniji se v zadnjih letih počasi povečuje tudi število obiskovalcev, predvsem pa se izboljšuje ponudba. Na kmetije se odpravijo gostje, ki iščejo nekoliko drugačen način preživljanja počitnic, privabijo pa jih mirno podeželsko okolje, čista in lepa narava ter tradicionalna kmečka, v zadnjih letih pa vse bolj tudi ekološko pridelana hrana. Med obiskovalci slovenskih turističnih kmetij je več domačih kot tujih gostov, letos pa kmetije med drugim beležijo predvsem povečan obisk gostov iz Velike Britanije.

AVTOCESTA PROTI OBALI

Krajani krajevne skupnosti Žusterna in prebivalci izolske doline Pivol, združeni v Komisijo za nadzor nad načrtovanjem in gradnjo hitre ceste Koper-Izola ter civilno iniciativo Gibanje za Izolo, so javnost opozorili na probleme gradnje omenjene ceste. Prebivalci Žusterne nasprotujejo predvsem predvideni gradnji tunela pod Markovcem, ki naj bi po načrtih potekal le nekaj metrov pod njihovimi hišami. Izolani pa opozarjajo, da bi izhod tunela in cesta, ki bi ga povezala s sedanjo obalno cesto, za vedno uničila dolino Pivol, ki je edina še nepozidana obmorska dolina, namenjena samo kmetijstvu.

PO SVETU

SPOMIN NA HESSEJA

Več tisoč neonacistov se je zbralo v mestu Wund-siedel, kjer je Hess, ki je leta 1987 naredil samomor, pokopan. Po navedbah policije naj bi se na pohodu zbralo okoli 2000 neonacistov, kakih 200 ljudi pa se je zbralo, da bi protestirali proti njihovem spominskemu pohodu. Ob tem je policija pridržala 53 skrajnih desničarjev, pri katerih je pred začetkom pohoda odkrila orožje in razpršila.

Opozicija pa je zaradi pon-everb in velikih manipulacij zahtevala ponovno ročno štetje glasov. Po njenih podatkih naj bi namreč za predčasno odstavitev Chavez-a na sicer rekordno obiskanem referendumu glasovalo skoraj 60 odstotkov volivcev.

Vendar je revizija rezultatov referendumu zavrnila obtožbe opozicije o pon-everbi rezultatov in potrdila Chavezovo zmago.

CENA NAFTI NE POZNA MEJA

Na naftnem trgu v New Yorku je cena za sod nafte prvič preseгла mejo 49 dolarjev. Za nafto vrste light sweet crude je bilo treba odšteti 49,40 dolarja, kar je 70 centov več kot prejšnji četrtek. Na londonski borzi je cena severnomorske nafte Brent preseгла 45 dolarjev. Cena nafte Organizacije držav izvoznic nafte (OPEC) se je zopet zvišala in zabeležila nov rekord.

V VENEZUELI POTRDILI CHAVEZA

Venezuelski predsednik Hugo Chavez je zmagovito prestal referendum, s katerim je konservativna opozicija hotela doseči njegovo odstavitev. Chavez, ki uživa podporo revnejših slojev prebivalstva, je po objavi prvih izidov v ponedeljek že razglasil zmago in obljubil, da bo nadaljeval svojo revolucijo za revne.

Poševni stolp v Pisi rešen za nadaljnjih 300 let

Po mnenju strokovnjakov je znameniti poševni stolp v Pisi po spektakularni obnovitveni akciji izpred dveh let zaščiten za nadaljnjih 300 let. „Stolp je resnično varen“, je po oceni profesor Carlo Viggiani po univerze v Neaplju. Po njegovih besedah je najhujše, kar se lahko zgodi, to, da bo čez 300 let ta 58 metrov visoki stolp ponovno v takšnem stanju oziroma tako močno nagnjen, kot je bil pred začetkom obnove konec 90-ih let.

Stolp v Pisi, ki je sicer star celih 800 let, se od septembra 2003 praktično ni več premaknil, je potrdil

tudi vodja projekta obnove stolpa, profesor Michel Jamiolkowski.

Znameniti zvonik so za javnost zaprli leta 1990, potem ko so ugotovili, da se pospešeno nagiba, in sicer s hitrostjo enega milimetra na leto. Obnovitvena dela, s katerimi so poskušali preprečiti, da bi se stolp dokončno prevrnil, so trajala skoraj dvanajst let.

Med zadnjo fazo obnove, ki je stala 28 milijonov evrov, so strokovnjaki zavarovali stolp z ogromnimi železnimi oporniki, medtem pa so utrdili njegove temelje in zmanjšali njegov naklon.

PISALI SMO PRED 50 LETI

FLORIDA

Podpisani, Albin Avguštin se pristrčno zahvalim dragim rojakom v Floridi za lep poslovljni večer dne 14. julija. Zahvalim se ravnatelju g. Ivanu Prijatelju za občuteno podan govor in darilo; gđc Majdi Pahor za šopek nageljnov in poslovljne besede deklet; zahvala tudi g. Maksu Jesihu, ki mi je v imenu fantov in prijateljev poklonil prekrasno podobo Brezjanske Marije v spomin na nadaljno življenjsko pot. In končno sem zahvalo dolžan Šmajdovi družini, kjer sem našel svoj drugi dom in ki so priredili za slovo vsem tako lepo pogostitev. Zahvalim se za pozorno prisotnost č. g. direktorju A. Oreharju in za njegov govor; prihiteli so kljub slabemu vremenu še č. g. svetnik Alojzij Košmerlj, poddirektor Jože Jurak, Anton Smolič, Janez Markič in še več drugih znancev. Vsem pristrčna hvala.

ROMANJE K LURŠKI MATERI BOŽJI

V nedeljo je bil zopet slovenski dan. V svetišču Lurške Matere Božje v Lourdesu so se zbrali novi in stari slovenski naseljenci s področja Velikega Buenos Airesa. Prišli so v tako velikem številu, kakršnega do sedaj še niso bili dosegli. Sodijo, da jih je bilo nad 1800. Vsi so se zatekli k Mariji ter priporočili sebe in svoje družinske člane Njenu močnemu varstvu.

BARILOCHE: POVRATEK DINKA BERTONCLJA

Dne 11. t. m. je SPD Bariloche priredilo prijateljski sestanek in večerjo na čast svojemu članu Dinku Bertonclju, ki se je 6. t. m. vrnil s Himalaje v Bariloche. Zbrali so se ne le člani društva temveč skoraj vsi naši rojaki, ki stanujejo v mestu samem. V imenu SPD je pozdravil Dinka tajnik V. Arko, predsednik Jerman pa mu je izročil spominsko ploščico, kot prvemu slovenskemu gorniku, ki je prekoračil 7.500 m. Vsi smo potem z zanimanjem poslušali, ko je naš himalajski popotnik v prijetnem kramljajočem razgovoru opisal podrobno svoje doživljanje, govoril o Indiji in Nepalju in razložil vse potankosti gorskega vzpona pri katerem je izgubil življenje poročnik Ibañez.

PRED RAZSTAVO SLOVENSKE IZSELJENSKE GRAFIKE

Prvič v zgodovini slovenskega izseljenstva se bo zgodilo, da bodo Slovenci — izseljenci iz raznih dežel, kamor jih je zaneslo, priredili skupno umetniško razstavo. Nastopili bodo štirje slikarji in en kipar, od katerih živi eden v Severni Ameriki, eden v Kanadi, ena v Evropi, ena v Argentini, kjer je peti tudi živel in umrl. So to kipar France Gorše ter slikarji Božidar Kramolc, Aleksa Ivanc, Bara Remec in — Marijan Koritnik. Niso to prav vsi v izseljenstvu živeči slikarji in kiparji, so pa to vsi tisti med njimi, ki so se in se z grafiko in risbo ukvarjajo in obenem tisti, ki se res zavedajo slovenske izseljenske skupnosti.

Zbornik-Koledar za leto 1955 bo izšel koncem meseca novembra.

V tiskarni ga že stavijo in klišarna že izdeluje klišee.

Sodelujejo pesniki, pisatelji, publicisti, znanstveniki, kulturni in javni delavci iz vseh delov sveta, kjer prebivajo Slovenci.

Kljub izrednemu povišanju tiskarskih stroškov je cena v prednaročilu samo 43 pesov.

Svobodna Slovenija, št. 33, 29. avgusta 1954

Noč v stari Ljubljani

Tradicionalna prireditelj Noč v stari Ljubljani, ki vsako leto popestri zadnje avgustovske dni ljubljanskega starega mestnega središča, bo potekala med 24. in 28. avgustom. Letos bo prireditelj prvič trajala pet dni, dogajanje pa so organizatorji skušali uskladiti z ambientom stare Ljubljane — tako bo poudarek predvsem na renesansi in baroku, je na novinarski konferenci pou-

daril predsednik Društva za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra.

Poleg daljšega programa so organizatorji v prireditelj letos vključili tudi nova prizorišča, kot so Gornji trg, Reber, baročni balkon Lily Novy na Starem trgu ter plavajoče gledališče na Ljubljani. Sprememba od prejšnjih let pa je tudi to, da so iz programa izpustili Kongresni trg in ognjemet.

ESLOVENIA, MI TIERRA

Los comienzos de la revolución comunista

Los comunistas crearon en Eslovenia, junto con varios políticos marginales, el frente antiimperialista. El frente estaba, fundamentalmente, en contra de la Europa democrática.

El 22 de junio Hitler atacó a la Unión Soviética. Ese mismo día el Comité Central del Partido comunista publicó un comunicado en el periódico, diciendo que la guerra de la Unión Soviética era también la de ellos. Cuando los alemanes, amigos de los soviéticos habían ocupado nuestro territorio no había ningún problema. Pero desde el momento en que atacaron a la Unión Soviética pasaron a ser enemigos acérrimos.

Tito manifestó en Zagreb que había que salvar a los soviéticos, „nuestro faro, nuestra esperanza“ y que no habría perdón para los fascistas.

Stalin solicitó que todos los partidos comunistas defendieran a los soviéticos y que gestaran una revolución. El partido comunista esloveno fue muy obediente. Hasta fines del año 1941 tuvo lugar la organización política y el reclutamiento de activistas. El esloveno Edvard Kardelj formaba el trío del poder de Yugoslavia junto con Tito y Rankovič. En Eslovenia los más importantes fueron Kardelj, Kidrič, Leskošek y Bebler. Dos de ellos habían combatido en la guerra civil española.

Los partisanos funcionaban dentro del marco del Partido comunista. Empezaron a organizarse en los bosques. Los ex combatientes en la guerra civil española tenían los cargos más altos en las formaciones. El frente antiimperialista pasó a llamarse Frente de liberación (Esta es una técnica harta conocida. En la Argentina también existió el tristemente célebre Frente de Liberación).

Los partisanos siguieron el modelo soviético: el saludo con el puño apretado, la bandera roja, la estrella roja, la hoz y el martillo, los gorros españoles. Se apoyaron en la teoría marxista leninista (Según las declaraciones de Šunderl). Bajo la máscara del Frente de Liberación los comunistas se autoproclamaron como el único representante válido del pueblo. Consideraron que cualquier accionar fuera de su órbita debía ser sancionado duramente.

7. festival slovenskega filma v Ljubljani

Letošnji, že 7. festival slovenskega filma bo potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani, in sicer od 6. do 10. novembra. Zmagovalni film tokratnega festivala slovenskega filma bo hkrati tudi otvoritveni film 15. ljubljanskega mednarodnega filmskega festivala, so sporočili prireditelji Festivala slovenskega filma (FSF).

Vse podrobnosti bodo znane septembra, ko bodo potekali zaključeni dogovori med organizatorji Festivala slovenskega filma in gostiteljem letošnjega festivala.

Organizatorji FSF so se odločili, da bo v okviru letošnjega festivala potekala tudi okrogla miza o statusu Festivala slovenskega filma v prihodnosti, na kateri bodo predstavniki strokovne javnosti in organizatorji osvetlili in določili smernice nadaljnjega razvoja slovenskega nacionalnega festivala.

Festival slovenskega filma je prva leta potekal v Portorožu, nato je kot prizorišče sledilo Celje, v začetku julija letos pa sta direktor sklada Saša Jovanovič in direktor Festivala slovenskega filma Aleš Pavlin sporočila, da Celje letos septembra, kakor je bilo predvideno, ne bo gostilo festivala. Po njunem mnenju festivala v Celju ni mogoče organizirati zaradi neustreznosti dvorane Union in mestnega kina Metropol ter zaradi pomanjkanja nočitvenih zmogljivosti v Celju.

Kakor je tedaj za Radio Celje pojasnil Pavlin, kljub želji, da bi festival ostal v Celju, in trudu lokalnih soorganizatorjev slovenskim filmom v prenovljeni dvorani Union ne morejo več zagotoviti osnovne tehnične kakovosti projekcij. Mestna dvorana Metropol, ki je že lani gostila festival, pa zaradi velikosti opreme in izgleda ne more biti osrednje prizorišče nacionalnega filmskega festivala in je bila že od vsega začetka v načrtih organizatorjev mišljena kot dvorana za spremljevalne projekcije.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marko Kremžar, Pavlina Dobovšek, Veronika Godec, Lučka Oblak, Metka Mizerit. Mediji: STA, Radio Ognjišče.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAl Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

